

WF-Dz-Org/26b/2012

Prof. dr hab. Teresa Rząca – Urban
Dziekan Wydziału Fizyki
ul. Hoża 69, 00-681 Warszawa, tel.: (22) 55 32 123
fax: (22) 55 32 410, e-mail: dziekfiz@fuw.edu.pl

Prof. dr hab. Barbara Kudrycka
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy

Wnoszę o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 sierpnia 2012 r. (MNiSW-DS-6002-4693-18/WA/12) oraz uchylenie tej decyzji i powtórzenie konkursu o nadanie statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego w dziedzinie nauk fizycznych.

Uzasadnienie

1. W dniu 9 lutego 2011 r. Prodziekan Wydziału Fizyki prof. Marek Trippenbach zwrócił się z zapytaniem o interpretację *rozporządzenia Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie kryteriów, warunków i trybu ubiegania się o nadanie statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego* w punkcie dotyczącym prowadzenia przez konsorcjum, występujące o status KNOW, wspólnych studiów doktoranckich. W odpowiedzi p. L. Mosiejko, Radca Ministra w Departamencie Strategii Ministerstwa z dnia 10 lutego 2012 r. stwierdza, że jest to warunek konieczny aplikacji (zał. 1). Podobnie można rozumieć odpowiedź Ministerstwa na zapytanie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 21 marca 2012 r.

Taka interpretacja zdecydowała o indywidualnej formie wystąpienia Wydziału Fizyki w konkursie. Według dostępnych informacji, konsorcjum „Materia-Energia-Przyszłość” z Krakowa w chwili przystąpienia do Konkursu nie prowadziło tego rodzaju studiów. Miało to w szczególności wpływ na szanse Wydziału Fizyki w konkursie, o czym dobitnie świadczy pismo prof. Ł. Turskiego z 21 maja 2012 r. referujące postanowienia

ekspertów, w którym stwierdza on, że „...Had the Department of Physics of the University of Warsaw combined with Warsaw Platform they would cover wider research area, and with more applied research included, than the Consortium "Mater-Energy-Future" and would have had an improved chance of winning the contest...”

W efekcie doszło do nierównego traktowania podmiotów przystępujących do konkursu i do naruszenia interesu Wydziału.

2. Ostateczny skład komisji konkursowej do spraw wyłonienia Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego w dziedzinie nauk fizycznych został określony *zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 kwietnia 2012 r.*

Jeden z członków komisji, prof. Pietro Ubertini, jest liderem ważnego europejskiego projektu INTEGRAL. W pracach tego projektu uczestniczy także Centrum Astronomiczne im Mikołaja Kopernika (CAMK) (zał. 2), które jest członkiem jednego z konsorcjum występujących o status KNOW. Prof. Pietro Ubertini ma wspólne publikacje z pracownikami CAMK (przykład - DOI: 10.1051/0004-6361:20031224). W konsekwencji, prof. Pietro Ubertini, jako członek Komisji Konkursowej, przedstawiając listę rankingową wniosków, w której umieścił na pierwszym miejscu ex-aequo konsorcja krakowskie oraz zawierające CAMK, mógł nie być wystarczająco obiektywny.

3. W dwa dni po powołaniu komisji - 28 kwietnia 2012 r. prof. Łukasz Turski skierował pismo do pozostałych jej członków. Część „III. The KNOW rules” nie została nam udostępniona, toteż nie możemy ocenić czy informacje przekazane członkom Komisji Konkursowej są zgodne z powołanym rozporządzeniem. W części IV prof. Turski przedstawił członkom Komisji własną ocenę poszczególnych wniosków. Oznacza to, że pozostali członkowie Komisji wraz z informacją o zasadach konkursu otrzymali sugestie co do kolejności rankingowej wniosków. Uważamy to za postępowanie niezgodne z zasadami niezależności ocen członków Komisji Konkursowej. Jest to sprzeczne także z wytycznymi Zespołu do Spraw Etyki w Nauce: „...*Recenzje należy przygotować terminowo i dyskretnie, nie konsultując się z innymi recenzentami, ani nie udzielając im informacji na temat swoich opinii i zamiarów.*”

4. Istnieje uzasadnione przypuszczenie, że członkowie Komisji Konkursowej nie wiedzieli w pracach jakiego organu uczestniczą i jakie są podstawy prawne ich funkcjonowania. Świadczą o tym użyte zwroty:

1) W liście przewodnim prof. Łukasza Turskiego:

„...Załączam raport międzynarodowego zespołu ekspertów...”

„... Prof. dr hab. Łukasz Turski – Koordynator zespołu ekspertów.”

2) W „Raporcie Międzynarodowej Grupy Ekspertów” - „...Expert Group Report..”

W żadnym z dokumentów powstałych w wyniku pracy Komisji i nam udostępnionych nie pojawia się określenie ”Komisja Konkursowa”

5. Istnieje uzasadnione przypuszczenie, że Komisja Konkursowa nie przeprowadziła, zgodnie z § 8 rozporządzenia, „ formalnej oceny wniosków”. Nie było o tym informacji w piśmie „Expert Group Report”, ani w innych udostępnionych nam dokumentach.

6. Wydział Fizyki zwrócił się do Ministerstwa o udostępnienie kompletnej dokumentacji postępowania konkursowego, a w szczególności indywidualnych rankingów przedstawionych przez ekspertów, mających zgodnie z rozporządzeniem stanowić podstawę ostatecznego stanowiska Komisji Konkursowej i decyzji o rozstrzygnięciu Konkursu. Dokument przedstawiony nam, jako ranking, przygotowany przez prof. Dattaguptę, ewidentnie powstał po uzgodnieniu stanowiska przez Komisję, a termin jego powstania jest późniejszy niż termin ogłoszenia wyników Konkursu.

8. Indywidualna ocena przedstawiona przez prof. Turskiego nie zawiera wymaganej w § 9 ust. 1 rozporządzenia listy rankingowej, a jedynie opisową ocenę niepozwalającą na jednoznaczne określenie pozycji poszczególnych jednostek w rankingu.

9. Rozstrzygnięcie konkursu zostało ogłoszone 12 lipca 2012 r., tzn. wcześniej niż została podjęta decyzja dotycząca Wydziału Fizyki (30 sierpnia 2012 r.). Stanowi to naruszenie praw Wydziału oraz interesu społecznego poprzez wprowadzenie opinii publicznej w błąd.

Z powyższego wynika, że postępowanie poprzedzające kwestionowaną decyzję zostało przeprowadzone z naruszeniem art. 77 w zw. z art. 7 *kpa*, co miało wpływ na wynik sprawy. Dlatego wnoszę, jak na wstępie.

Załącznik 1

-- Treść oryginalnej wiadomości --

Temat: RE: pytanie formalne

Data: Fri, 10 Feb 2012 09:15:08 +0000

Nadawca: KNOW <KNOW@mnisw.gov.pl>

Adresat: Marek Trippenbach <Marek.Trippenbach@fuw.edu.pl>, Gaczyński

Mateusz <Mateusz.Gaczynski@mnisw.gov.pl>

Szanowny Panie Profesorze,

W ogłoszeniu o konkursie nie wskazuje się daty umowy (dokumentu) o wspólnych studiach doktoranckich. Aby składać wniosek jako centrum/konsorcjum musi ono udokumentować, że składając wniosek WCZEŚNIEJ już prowadziło WSPÓLNE studia doktoranckie z jednostką organizacyjną uczelni.

Pozdrawiam,

Leszek Mosiejko
Radca Ministra
Departament Strategii
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20
00-529 Warszawa
tel. +48 22 529 22 70
fax +48 22 628 97 13

-----Original Message-----

From: Marek Trippenbach [<mailto:Marek.Trippenbach@fuw.edu.pl>]

Sent: Thursday, February 09, 2012 3:05 PM

To: KNOW

Subject: Re: pytanie formalne

Bardzo proszę o uściślenie z jaką datą ma być dokument umowy pomiędzy centrum/konsorcjum o wspólnych studiach doktoranckich.

Łączę wyrazy uszanowania,

Marek Trippenbach

Prodziekan Wydziału Fizyki UW.

W dniu 2012-02-09 10:07, KNOW pisze:

> Szanowny Panie Profesorze,

>

> Odpowiadając na Pana pytanie uprzejmie informuję, iż w przypadku ubiegania się o nadanie statusu KNOW przez centrum naukowe lub konsorcjum naukowe muszą one prowadzić studia doktoranckie WSPÓLNIE z

jednostką organizacyjną uczelni. Wspólne prowadzenie studiów doktoranckich powinno być sformalizowane w postaci umowy pomiędzy centrum/konsorcjum i jednostką organizacyjną uczelni. Ponadto, w przypadku centrum naukowego konieczne jest wykazanie współpracy jednostek wchodzących w skład centrum naukowego przed 1 października 2011 r., a w przypadku konsorcjum naukowego przed 1 października 2010 r.

>

> Pozdrawiam,

>

> Leszek Mosiejko

> Radca Ministra

> Departament Strategii

> Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

> ul. Hoża 20

> 00-529 Warszawa

> tel. +48 22 529 22 70

> fax +48 22 628 97 13

>

>

>

>

> -----Original Message-----

> From: Marek Trippenbach [<mailto:Marek.Trippenbach@fuw.edu.pl>]

> Sent: Monday, February 06, 2012 1:13 PM

> To: Mosiejko Leszek; KNOW

> Subject: pytanie formalne

>

> Zwracam się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytanie:

> Czy wydział uniwersytetu może wystąpić w konkursie KNOW z instytutem

> badawczym Akademii Nauk w konsorcjum lub centrum naukowym jeśli nie

> mają wspólnych studiów doktoranckich? Tzn czy takie centrum/konsorcjum

> nie zostanie odrzucone ze względów formalnych?

> Łączę wyrazy uszanowania,

> Marek Trippenbach, prodziekan WFUW.

>

>

>

Udział Polski w misji INTEGRAL. V

Wróć do sekcji [Przykłady finansowanych projektów](#)

- Kierownik projektu: prof. dr hab. Andrzej Zdziarski, Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika PAN
- Tytuł projektu: Udział Polski w misji INTEGRAL (International Gamma Ray Astrophysics Laboratory). V
- Konkurs: HARMONIA 2, ogłoszony 15 grudnia 2011 r.

Nazwa międzynarodowego obserwatorium astronomii gamma *INTEGRAL* pochodzi od skrótu jego angielskiej nazwy: **INTE**rnational **GA**mma **RA**y **ASTRO**physics **LABORATORY**. Obserwatorium składa się z kilku instrumentów umieszczonych na pokładzie sztucznego satelity Ziemi i przeznaczone jest do obserwacji obiektów astrofizycznych, które świecą w najbardziej energetycznych dziedzinach promieniowania: w dziedzinie twardych promieni X oraz w dziedzinie promieni gamma. Atmosfera ziemska jest nieprzepuszczalna dla takiego promieniowania i dlatego konieczne było umieszczenie obserwatorium na orbicie.

Udział Polski w projekcie *INTEGRAL* jest niewątpliwie jednym z kilku sztanarowych przedsięwzięć polskiej astronomii w ostatnich dwóch dekadach. Jest to pierwszy projekt najwyższej klasy, w którym strona polska bierze udział jako pełnoprawny uczestnik i jednocześnie korzysta z jego wyników w stopniu znacznie wyższym niż to wynika z ponoszonych kosztów. Obserwatorium zostało umieszczone na orbicie w 2002 roku, ale Polska rozpoczęła udział w realizacji projektu już w 1996 roku. W badania zaangażowane były głównie dwa instytuty: Centrum Badań Kosmicznych PAN (CBK) oraz Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika PAN (CAMK). Niektóre elementy elektronicznego systemu pokładowego satelity, pracujące bezbłędnie na orbicie już dziesięć lat, zostały skonstruowane w Centrum Badań Kosmicznych. CBK skonstruowało również elementy aparatury testującej instrumenty satelity przed umieszczeniem ich na orbicie, a także opracowało elementy oprogramowania satelity. Z kolei, Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika od szesnastu lat zapewnia ciągłą pracę polskiego astronoma-informatyka w Centrum Danych Satelity *INTEGRAL* w Versoix pod Genewą. Udział pracowników CAMK jest szczególnie wysoko ceniony przez międzynarodowe kierownictwo projektu *INTEGRAL*. Polscy astrofizycy z Centrum Astronomicznego zaangażowani są także w planowanie obserwacji przy użyciu instrumentów satelity, a następnie w analizę i publikację wyników badań. Nasze uczestnictwo w projekcie *INTEGRAL* przyniosło do tej pory około dwieście publikacji naukowych z udziałem polskich autorów.

Pośród licznych obiektów astrofizycznych będących przedmiotem obserwacji *INTEGRAL*, za niewątpliwie najbardziej egzotyczne, a jednocześnie najbardziej fascynujące należy uznać kosmiczne czarne dziury. Są to obiekty o tak silnej grawitacji, że nic, nawet promienie światła, nie może się wydostać z ich otoczenia (obrazowo można powiedzieć, że prędkość ucieczki z ich powierzchni jest większa niż prędkość światła, zaś, jak wiemy na podstawie teorii względności Einsteina, nic nie może poruszać się szybciej niż światło).

Lekkie czarne dziury (o masach od kilku do kilkudziesięciu mas Słońca) powstają jako końcowe produkty ewolucji masywnych gwiazd. Jeśli taka czarna dziura znajduje się w układzie podwójnym z drugą gwiazdą, to materia z tej gwiazdy może na nią spadać rozgrzewając się po drodze i świecić w promieniach rentgenowskich lub gamma. Dzięki temu można je obserwować ze stacji *INTEGRAL*. W kosmosie obserwujemy również masywne czarne dziury – prawdziwe monstra o masach milionów, a nawet miliardów mas Słońca. Nie wiemy, w jaki sposób one powstały. Obserwujemy też, że z okolic wielu czarnych dziur (zarówno tych lekkich, jak i tych masywnych) wystrzelwane są z ogromnymi prędkościami dwa przeciwnie skierowane strumienie materii (tzw. dżety). Nie wiemy także, jaki jest mechanizm powstawania tych dżetów. Kosmiczne czarne dziury kryją wiele zagadek i stanowią fascynujący przedmiot badań dla wielu naukowców. *INTEGRAL* posiada odpowiednie narzędzia do prowadzenia takich badań. Obecnie realizowany grant ma w swoim tytule rzymską cyfrę V, ponieważ będzie finansował piątą „polską wachtę” przy *INTEGRAL*.

Prof. dr hab. Andrzej Zdziarski

Astronom, ukończył studia fizyczne na Uniwersytecie Warszawskim oraz studia doktoranckie z astronomii na Uniwersytecie Harvarda, gdzie uzyskał stopień doktora w 1986 roku. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1990 roku, a tytuł profesorski w 1994 roku. Obecnie pracuje jako profesor zwyczajny w Centrum Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Interesuje się głównie aktywnymi jądrami galaktyk, ciasnymi układami podwójnymi i astrofizyką wysokich energii.